

1.2. SPORTÁGI ELEMZÉSEK PÁRIZS ELŐTT ÉS UTÁN

Prof. Dr. Sterbenz Tamás

Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem, rektor

Dr. Kendelényi-Gulyás Erika

Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem, Sportgazdasági és Döntéstudományi Kutató Központ

Prof. Dr. Sterbenz Tamás, a TF rektora bevezetőjében a januári Nyerges Mihály Emlékkonferenciára hivatkozott, ahol sportanalitikai modellekkel előre jelezték Magyarország 18 (± 2) érmét a párizsi olimpiára – a tényleges 19 érem ezt igazolta. A fő mondanivaló: ezek a módszerek felkészítik a sportvezetőket adatvezérelt döntésekre, kiváltva az intuíciót, így hatékonyabb irányítást biztosítanak a MOB-nak, sportállamtitkárságnak, szövetségeknek, kluboknak és akadémiáknak. Több mint 10 éve zajló kutatásait Dr. Kendelényi-Gulyás Erikával mutatta be, hangsúlyozva a fiatal kutatók fontosságát.

A nyári olimpiák zero-sum játékként jellemezhetők: fix érmek száma miatt minden nyereség más vesztesége. Magas belépési korlátok jellemzik (GDP/fő, lakosság, házigazda-hatás 40-50%-os befolyással), miközben több ország (erős gazdaságokkal) lép be stratégiai élsport-fejlesztésekkel. A ROI (return on investment) csökken: fenntartáshoz több befektetés kell. SPLISS-kutatás (2006-, Magyarország 2023-tól bekapcsolódva) bizonyítja: a hatékonyság – források hatékony

elköltése – döntő a pozíció fenntartásában. Tradicionális top-10-es helyezések, de 2008 óta csökkenő tendencia az intenzívebb globális verseny miatt.

- Párizs-2024 vs. Tokió-2020: érmek száma nőtt, résztvevők száma is, de hatékonyság (pl. éremköltség) javítható – Magyarország előkelő, mégis magasabb forrásbevitelű a riválisoknál.
- Aranyérmek fenntartása kulcs: Franciaország rendezőhatással javított, Ausztrália Brisbane-2032-re készül
- Éremköltség-mutatók: egyes országok kevesebbel érnek el többet (pl. források csökkentése mellett eredményesség tartása). Magyarországon kiemelkedő hatékonyság, de piaci források (TAO, szponzoráció) visszaesése miatt állami input dominál (élsport-allokáció 80%, prémiumok, ösztöndíjak – létesítmények minimálisan).